

Beslutningsforslag nr. B 21

Folketinget 2022-23 (2. samling)

Fremsat den 2. februar 2023 af Carl Valentin (SF), Marianne Bigum (SF), Signe Munk (SF), Peder Hvelplund (EL), Søren Egge Rasmussen (EL), Helene Liliendahl Brydesholt (ALT) og Franciska Rosenkilde (ALT)

Forslag til folketingsbeslutning

om at gøre forbuddet mod minkavl permanent

Folketinget pålægger regeringen at tage de nødvendige skridt for at sikre, at det midlertidige forbud mod minkavl bliver permanent.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 24, folketingsåret 2020-21, og beslutningsforslag nr. B 71, folketingsåret 2018-19, 1. samling. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2020-21, tillæg A, B 24 som fremsat, og Folketingstidende 2018-19, 1. samling, tillæg A, B 71 som fremsat, tillæg B, betænkning over B 71, tillæg F, møde 55, kl. 10:58, og tillæg F, og møde 86, kl. 13:10.

Danmark er ved at genstarte minkavl efter længere tids nedlukning. I 2021 konkluderede et enigt Dyreetisk Råd imidlertid, at hold af mink i små bure er uacceptabelt. I sin udtalelse fra 2021 slår Det Dyreetiske Råd endvidere fast, at der i dag ikke findes alternativer til de nuværende bursystemer, som i tilstrækkelig grad tilgodeser minkens velfærd (»Udtalelse om minkproduktion«, Det Dyreetiske Råd, 2021).

Det er på den baggrund forslagsstillernes opfattelse, at det i praksis ikke er muligt at avle mink med henblik på pelsproduktion på en dyrevelfærdsmæssig forsvarlig måde, og at Danmark derfor bør undgå at genopstarte produktionen og i stedet – i lighed med mange andre lande – bør udfase produktionen, på samme måde som vi f.eks. allerede har indført et forbud mod opdræt af ræve ud fra dyreetiske hensyn.

Mink er – i modsætning til vores øvrige husdyr – et rovdyr, der i naturen lever på relativt store territorier, som strækker sig over flere kvadratkilometer og typisk ligger langs åer og ved moser, hvor dyrene kan svømme og dykke efter føde. Minken er desuden et såkaldt territorielt og solitært dyr, hvilket betyder, at den i naturen færdes alene og forsværer sit territorium. Minks levevis og naturlige adfærd betyder, at det er svært – for ikke at sige umuligt – at opdrætte dem kommercielt på en måde, hvor dyrevelfærden er acceptabel – næsten uanset hvilke tiltag der gøres i forhold til miljøberigelse af bure m.v. Opdrættede mink udviser da også typisk adfærd, der afspejler stress, herunder f.eks. bid i egen pels (pelsnav), apati, fastfrosne bevægemønstre og kannibalisme m.v.

Ifølge Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri er der ligeledes risiko for, at mink vil blive optaget på EU-listen over ikkehjemmehørende invasive arter, hvorved det vil blive ulovligt at holde mink (»Fakta: Det midlertidige forbud mod hold af mink udløber ved årsskiftet«, nyhed fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, fvm.dk, den 23. september 2022). Såfremt det skulle ske, forventes det, at et egentligt forbud mod minkavl i hele EU vil blive permanent. Dette forventes at kunne ske allerede 2024, og man risikerer således at placere Danmark i en situation, hvor man kort efter genopstart minkproduktionen skal til at kompensere avlerne og bede dem om at lukke ned igen.

Minkproduktion medfører derudover udfordringer i forhold til naturbeskyttelse og sundhed. Luftforurening med ammoniak fra minkproduktion udgjorde før nedlukningen

knap 4.000 t årligt. Det bidrog til, at Danmark dengang havde svært ved at leve op til sine EU-forpligtelser til reduktion af luftforureningen (NEC-direktivet). Ud over de negative konsekvenser for folkesundheden, som ammoniakforurening fra minkavl har, kan minkavl også have skadelige effekter på naturen, der hvor minkfarmene er placeret i område med kvælstoffølsom natur. Den midlertidige lukning har således haft store positive effekter, der sættes over styr ved en genstart af erhvervet.

Endelig kan mink som bekendt være et reservoir for virus og mutationer af smitsomme sygdomme – også med de nye smitteforebyggende tiltag, der er planlagt. Med store populationer af modtagelige dyr, der lever meget tæt, giver minkavl optimale vilkår for, at vira kan mutere og sprede sig. Det gælder som bekendt for covid-19, men også for en række andre sygdomme. F.eks. er der på en tredjedel af de danske minkfarme konstateret fund af den multiresistente bakterie MRSA. Sundhedsstyrelsen anser derfor det at arbejde på minkfarme – eller bo i husstand med folk, der arbejder på minkfarme – for en speciel risikosituation i forhold til MRSA ved indlæggelser på hospitaler m.v. (»Vejledning om forebyggelse af spredning af MRSA«, 3. udgave, Sundhedsstyrelsen, 2016). Der har også været fund af resistens i mange andre sygdomsbakterier på minkfarme, herunder multiresistente e-colibakterier.

I en række andre europæiske lande er der allerede indført forbud eller aftalt en udfasning af minkavl. Det gælder Norge, Storbritannien, Holland, Østrig, Kroatien, Luxembourg, Belgien, Slovenien, Serbien, Tjekkiet, Makedonien og Bosnien-Hercegovina (»Fur bans«, www.furfreealliance.com/fur-bans/). Senest har også Polen og Frankrig besluttet at afvikle minkproduktion.

Derudover er der en række lande, der har indført så strenge regler for hold af dyr, at det i praksis udelukker kommerciel minkavl. Det er bl.a. tilfældet i Tyskland og Schweiz. Derudover er der flere europæiske lande, hvor der p.t. foregår overvejelser om forbud eller udfasning. Det drejer sig bl.a. om Irland, Litauen og Estland. Endelig er der flere og flere lande eller områder uden for Europa, hvor der ud over et forbud mod minkfarme også ses forbud mod import og salg af pels.

Både designere og store modehuse lægger i dag i stor stil afstand til pelsindustrien. I de seneste år har et stort antal kendte modehuse såsom Versace, Gucci, Prada, Armani, Hugo Boss og Dolce & Gabbana alle stoppet brugen af pels i deres kollektioner. Samtidig har modeugerne i flere byer, bl.a. London, Stockholm og Amsterdam, droppet pels med henvisning til dyreetik. Det betyder, at minkskind i dag sælges til en relativt lav pris sammenlignet med tidligere, og at minkavl ikke er den gyldne forretning, det var engang.

Alternativer til minkpels findes derudover allerede. Der er ikke beklædningsmæssige forhindringer i forhold til at erstatte minkpels med andre materialer. Der produceres på

nuværende tidspunkt kunstig pels af andre materialer, som har en kvalitet og æstetisk værdi, som er på højde med pels fra dyr.

Skriftlig fremsættelse

Carl Valentin (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at gøre forbuddet mod minkavl permanent.

(Beslutningsforslag nr. B 21)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.